

ARMUT YETİŞTİRİCİLİĞİ

Armut bir ılıman iklim bitkisidir. Armutlar genel olarak 7,2°C nin altında 1000 – 1500 saat soğuklamaya ihtiyaç gösterirler. Armut ağaçları dinlenme döneminde kısa süreli olarak -30 °C ye kadar dayanırken, uzun süren soğuklarda, özelliklede taban suyu ve nem oranı yüksek topraklarda bir yıllık sürgün uçları donmaktadır. Armut çiçekleri -2,2 °C ye, çağa dönemi ise -1,1 °C de zarar görürler. Armut yetiştiriciliğinde ilkbahar geç donları çok önemlidir. Özellikle geçit bölgelerinde uyanmadan sonra oluşan şiddetli donlar dallara kadar zarar vermektedir. Kaliteli armut meyveleri genellikle yazları sıcak ve kurak geçen yerlerde oluşur.

TOPRAK İSTEKLERİ

Armut toprak bakımından fazla seçici değildir. Bununla beraber toprak ne kadar derin geçirgen sıcak ve besin maddelerince zengin olursa ağaçların gelişmeleri de o kadar iyi ve verimleri o nispette yüksek olur. Buna göre bol verimli ağaçlar ve yüksek kaliteli meyveler elde edebilmek için en iyi topraklar derin, sıcak, iyi drene edilmiş tınlı topraklardır. Armut yetiştiriciliğinde 1 metre toprak derinliği yeterlidir. Daha derin topraklarda ise daha kaliteli ve verimli olur. Kireçli, kuvvetli alkali topraklar armut için uygun değildir.

ANAÇLAR

Armut Çöğürü : Tohumla üretilir. İyi köklenen ve toprakta tutuma kabiliyeti iyi olan bir anaçtır. Üzerine aşılanan fidanlardan büyük ağaçlar elde edilir. Derin geçirgen topraklara uygundur.

Ahlat : Kurak iklim şartlara iyi uyan, derin köklü bir bitkidir. Kültür çeşitleriyle uyuşması iyi değildir.

Ahç : Bol kök teşkil eder. Kurak şartlara uyar. Kültür çeşitleriyle iyi uyuşmaz.

Ayva : Ayva anacı neme toleranslıdır. Fazla kireçten hoşlanmaz, pamuklu bite ve nematoda dayanıklıdır. Bodur ağaç elde etmek için armutlar ayva üzerine aşılanır. az derin topraklara dikilebilirler. Ayva üzerine meyve kalitesi yüksek olur. Daha erken meyveye yatar. Ayva ile birçok armut çeşidinin aşı uyuşmazlığı vardır.

Klon Anaçları: Armut yetiştiriciliğinde bodurlaştırıcı klon anaçları kullanımı hızla artmaktadır. Klonal anaçlar kendi aralarında tekrar gruplandırılmaktadır.

OH X F 97: Bu seride kuvvetli anaç olarak en çok kullanılır. Kök yayılımı iyidir. Kökün tutunması, aşı uyuşması iyidir. Ağaçları uniform bir yapı oluşturur. Mahsuldarlık çok iyidir. Üzerine aşıli çeşitleri erken meyveye yatırır. Düşük pH' a kloroza nemli ve kuru topraklara karşı orta derecede mukavimdir. Ateş yanıklığına ve bazı fungal hastalıklarına karşı toleranslıdır. nematotlara karşı hassasiyeti vardır.

OH X F 333: Bu seride en yaygın olarak kullanılan yarı bodur anaçtır. Kök yayılımı çok azdır. Kökün tutunması aşı uyuşması, ağaçlarında uniform yapı ve mahsuldarlık çok iyidir. Üzerine aşıli çeşitleri erken verime yatırır. Soğuk kış şartlarını, kumlu ve killi toprakları çok iyi tolere eder. Standardın % 65- 70 i kadar taç yapmaktadır. Ateş yanıklığına ve bakteriyel kanser ve kök hastalıklarına karşı dayanıklıdır.

BAHÇE TESİSİ

Seçilmiş olan bahçe yeri; Armut ağacının tüm isteklerini karşılayacak ekoloji ve iyi bir toprak hazırlığı yapılmış olmalıdır. Fidan çukurları iyi toprak hazırlığı yapılmamış yerlerde daha geniş açılmalıdır. Arazi önceden sürülmeli, tırmık çekilerek tesviye edilmeli ve fidan çukurları önceden açılması faydalı olacaktır. Fidanlar ismine doğru, bol saçak köklü, kökleri zedelenmemiş ve sağlıklı olmalıdır. Dikim kışı sert geçen yerlerde Şubat-Mart aylarında, Kışları ılıman olan yerlerde örneğin (Karadeniz) bölgesinde ağaçlarda yaprak dökümünden sonra sonbahar da yapılabilir.

Dikim yapılan çeşitlerde mutlaka birbirini tozlayan ve ticari değeri olan tozlayıcı çeşitlerden oluşan en az 3-4 çeşitten bahçe tesis edilmesi gerekir.



Dikim Mesafeleri

Armut çöğürü üzerine aşılı çeşitlerde dikim mesafesi 5X7m, Ayva üzerine aşılı çeşitlerde 3X5m Bazı ülkelerde ise (0,6-0,8X4m) aralıklarla bahçe tesisi yapılmaktadır. Armut bahçelerinde toprak işlemekten su kaybını azaltmak ve erozyonu önlemek olmalıdır. Su ve rüzgar erozyonu olan yerlerde daimi veya geçici toprak işleme uygulanır. Kışın örtülü toprak işlemede baklagiller ekilerek çiçeklenme döneminde sürülerek toprağa karıştırılabilir. Kışlık örtü bitkisi olarak buğday, çavdar, kışlık fiğ, kırmızı trfil, yonca kullanılabilir.

GÜBRELEME

Gübreleme dikimden önce dekara 4-5 ton ahır gübresi verilir. Bu işlem 3-4 yılda bir tekrarlanır. Ayrıca makro ve mikro besin elementlerinin tespiti için her yıl toprak analizleri, 3 yılda bir yaprak analizleri yapılmalıdır. Kullanılacak gübre cinsi ve miktarlar bu analizlerin sonuçlarına göre yapılmalıdır.



SULAMA

Sulama mayıstan eylül sonlarına kadar yapılır. Sulama aralığı bitkinin isteği-ne, toprak yapısına , anacın zayıf veya kuvvetli olmasına , yağış ve sıcaklığa bağlı olarak 10-20 gün ile 5-7 gün arası değişiklik gösterir

ÇEŞİTLER

Armutlar kısmen kendine verimli veya tamamen kısır olduğu için birbirini dölleyen en az 3-4 çeşitle bahçe kurmalıdır. Tozlanma olayı arılarla olduğu için armut bahçelerinde arı kovanı bulundurulmalıdır. Ülkemizde ticari değeri olan bazı çeşitlerin hasat tarihlerine göre erkenden geçe doğru şu şekilde sıralanır.

June Beauty	: Hasat haziran sonlarında
Akça	: Temmuzun ilk haftası
Mustafabey	: Temmuzun 2. haftası
B.P Morettin	: Temmuzun 3. haftası
Coscia	: Temmuz sonu,
Santamaria	: Ağustos başı
Starkrimson	: Ağustosun 2. haftası
Williams	: Ağustos ayının.3.haftası
Deveci	: Ekim 4. haftası
Ankara Armudu	: Ekim Ayı

Adres	: Gayret Mahallesi Çınardibi Sokak No: 12 Yenimahalle/ANKARA
Santral	: 0312 344 59 50
Belgegeçer	: 0312 315 60 07
e-mail	: ankara@tarimnet.gov.tr
web	: http://ankara.tarim.gov.tr/

T.C. ANKARA VALİLİĞİ İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü



ARMUT YETİŞTİRİCİLİĞİ